

SPORT

SPORT

LOUIS "MOMMI" FLEMISTER

Vinnarinstinkten är tillbaka hos den forne Lugi-hjälten Louis "Mommi" Flemister. Men rollen är inte längre att vara stjärnan på planen utan den stödjande ledaren i bakgrunden. I ett Sida-finansierat projekt låter han handbollsandan inspirera ungdomar i Liberia att ta sig ur arbetslösheten.

TEXT: AGNETA BORGSTRÖM FOTO: ANDERS HANSSON

Lugis legendar ska lyfta Liberia

Han korsar den ödsliga gräsplanen på sportarenan Samuel Doe Stadium i Paynesville. Den gasande solen tvingar den långa kroppen till långsamma steg. Otåligt fingrar "Mommi" Flemister på bollen han har med sig, flyttar den från hand till hand. För sex år sedan befann han sig i andra arenor där publiken följde varje steg han tog. Snart ska den 42-åriga handbollsveteranen släppa fram yngre förmågor på denna plan och i andra idrottshallar runt om i Monrovia när ett arbetslivsinriktat biståndsprojekt inleds.

– Om en månad är det projektstart. Vi kommer att ha 1700 ungdomar från 15–17 år upp till 35 år i projektet, dessa är en förlorad generation i Liberia. De har inga jobb och har inte alltid fått en bra utbildning, så därför ska vi hjälpa dem genom idrotter som handboll, simning och fotboll, säger "Mommi" Flemister.

Meningarna pockar på, han är ivrig att berätta. Han vill dela med sig av egna erfarenheter till unga i det västafrikanska landet, där hans pappa och farfar bodde en gång i tiden.

– Alla ungdomar jag växte upp med i Lund och allt det jag fick under dessa år. Jag vill låta en del av den andan smitta av sig på unga liberianer. Sporten ska vara ett lockbete för att få unga att träffas, fånga deras intres-

se och viljan att satsa. Syftet är sedan att ge dem kunskaper och färdigheter för att bli attraktiva på arbetsmarknaden, eller lära sig starta eget inom olika näringar.

Arbetet leds av organisationen Mercy Corps, som startar programmet Promoting Sustainable Partnerships for Economic Transformation med stöd från bland annat Ministry of youth and sports samt svenska Sida som bidrar med 14 miljoner kronor under det första årets pilotarbete. "Mommi" Flemisters uppdrag är att vara idrottsledaren som ansvarar för sportaktiviteterna i ungdomsgrupperna, också med hjälp från Lugi i Lund som förser med materiel.

– Det går att få med sig så mycket genom idrotten. Vi kommer att öva på teamwork, fair play, laganda och demokrati genom stafetter, tävlingar och kluriga övningar, säger han.

Han har inte mycket till övers för styret i det fattiga Liberia och raljerar endera över ministrar som roffar åt sig för egen del eller lärare som kräver pengar under bordet. Korruptionen har vuxit sig så stark att mutor nästan blivit en accepterad samhällsföreteelse, och därmed underminerat tro och tillit hos människor. Landet kämpar med att bygga upp infrastruktur som vägar, sjukvård och skolor efter det långa inbördeskriget som tog slut för tio år sedan.

☛ **Fortsättning på nästa uppslag**

FAKTA

Liberia

- **Huvudstad:** Monrovia.
- **Statskick och statschef:** Republik, Ellen Johnson-Sirleaf.
- **Det fjorton år långa och blodiga inbördeskriget** som tog slut 2003 satte djupa spår i Liberia, men återuppbyggnaden fortgår. Utmaningar som illa fungerande infrastruktur, korruption och svagt rättsväsende står på agendan. Befolkningen i det västafrikanska landet lider fortfarande svårt av fattigdom, brist på tillgång på sjukvård och utbildning. Arbetslösheten är skyhögt och så många som tre av fyra liberianer beräknas leva på mindre än en amerikansk dollar om dagen.

Louis Flemister

- **Ålder:** 42 år.
- **Bor:** Monrovia.
- **Idrottsbakgrund:** Spelade elithandboll i drygt sexton år med debut i Lugi 1989. Nästan tio år senare, 1998, gick flytt-lasset till Tyskland och Nordhorn där han spenderade tre säsonger innan han återvände till Lund 2001. Spelade resten av karriären i moderklubben med undantag för en vår, 2003, i norska Stavanger. Lade av 2006.
- **Om livet i Liberia:** "Ett äventyr".
- **Bästa minnet från handbollstiden:** "Alla matcher som jag vann. Segerns sötnä 'is the sweetest'. Första cupen jag vann med Lugi när jag var tio år".

Om projektet

■ Bakom idrottsprojektet står Mercy Corps, Ministry of youth and sports samt Sida som finansierar arbetet med 14 miljoner kronor. 1700 ungdomar i åldern 15–35 år från regionerna Montserrado och Grand Bassa ska ingå i pilotprojektet under ett år med start i maj 2013. Genom sporter som handboll, fotboll, simning och basket ska de ungas intresse fångas, men också tränas i psykosociala aktiviteter. Unga får också kunskaper i att söka jobb eller starta eget inom olika näringar. Idén att på gräsrotsnivå använda föreningsliv som demokratiskolning kommer delvis från Skandinavien, där bland annat idrottsrörelsen redan på 1800-talet skapade institutioner och förtroende för samhället.

Louis "Mommi" Flemister spelade i Lugi i 13 år. Nu vill han hjälpa unga i Liberia att få ett bättre liv.

LOUIS "MOMMI" FLEMISTER

Simning är en av idrotterna som ingår i projektet, och kunskaperna behövs verkligen längs kusten med de starka strömmarna, menar "Mommi": "Varje vecka drunknar ett par personer i Liberia för att de helt enkelt inte kan simma".

"Liberia har inte haft möjlighet att hjälpa unga människor. Jag tror att vi kan ha nytta av den här killen", säger Napoleon Jaeploe, som arbetar inom Ministry of youth and sports.

"Mommi" Flemister är föremål för en del mytbildning i Lund: som till exempel att han kunde hoppa över sex meter i längdhopp.

När han skrev på sitt sista kontrakt med Lugli 2005 hade han ett krav: Att få bada bastu när de andra tränade styrketräning.

Befolkningens lidande är stort. Mer än åtta av tio liberianer är arbetslösa. När han dagligen ser detta elände kommer tävlingsmänniskan hos honom fram igen.

– Kanske är det så att jag vill vinna över regeringen. Först vill jag vinna projektet och få det att lyckas, det vill säga få de unga att komma ur arbetslösheten.

Handbollsveteranen är fortfarande en väl ihågkommen idol, särskilt i hemstaden Lund, där många skåningar trängdes på publikplats under matcherna.

"Mommi" Flemister tog elithandbollen till nya nivåer. Han satte begreppet helikopter-kastet. Han var också en mytisk figur som det gick många historier om, till exempel att han aldrig behövde träna eller att han kunde hoppa över sex meter i längdhopp. Efter att ha gjort sig ett namn i Lugli blev han proffs i tyska Nord-

horn, innan han till slut lade ner handbollskarriären 2006 efter en sista tid i Lundalaget. Samma år skedde flytten till Liberia.

– Jag ville tillbaka till Liberia som alltid har stått för frihet för mig. Men jag minns hur det var att se skotthål i väggarna på byggnader i Monrovia när jag kom.

Men det blev några besvikelser under de följande åren. Det första affärsprojektet i sydöstra Liberia handlade om tillverkning av alternativt bränsle, men några falska avtal ledde till att han förlorade investerade pengar. Nästa företag, Swedish Crown, som byggde på entreprenad av lastbilar och arbetsfordon, gav inte heller det resultat han ville.

Hur orkar du satsa på något nytt igen?

– Jag har tagit åt mig kring vad som gick snett och lärt mig av det. När det gäller det senaste företaget hade jag inga anställda eller några andra stör-

"Jag ville tillbaka till Liberia som alltid har stått för frihet för mig. Men jag minns hur det var att se skotthål i väggarna på byggnader i Monrovia när jag kom."

re kostnader utan kunde sälja det ganska lätt.

Omstart och rewind, utan att tyngas av bagaget på ryggen. Med denna överlevnadsstrategi har "Mommi" Flemister hela tiden gått vidare, sökt sig till nya miljöer och människor. Vid elva års ålder tvingades han också att till fullo förlita sig på den egna kraften inombords. Hans mamma flyttade till Stockholm och lämnade honom och hans syster att bo själva.

– Jag stannade i Lund och bodde med syrran en kort tid. Sedan flyttade jag runt bland olika familjer. När jag var 14 år tog jag mitt pick och pack och flyttade till egen lya.

Han tror att tränarna inom ungdomshandbollen blev substitut för föräldrar, inte minst för att han tillbringade de flesta var-

dagskvällarna där efter skoltiden. Många omkring honom ser honom som en varm, social person som har lätt att knyta kontakter. Han är den utpräglade solospelaren, både i handbollen och privat, som hellre genomför saker på sitt sätt än lyssnar till andra.

– Även om jag värnade om laget var det ändå viktigt för mig att spela mitt spel, att kunna bryta sig loss och gå mot mål. På samma sätt klandrade jag mest mig själv om något gick fel i handbollen och skylldes inte på mina medspelare.

Kommer du att flytta hem till Sverige?
– Förr eller senare gör jag nog det, men just nu är det detta i Liberia jag brinner för. Detta är en lek för mig, att skapa en solid grund för de unga. Kanske när jag är 50 år bor jag i Sverige med familj och barn.

LDB FC MALMÖ · MÅLVAKTEN SJUK FÖRE LYON-MATCHEN

KRÖNIKA

ANJA GATU
anja.gatu@sydsvenskan.se

Fler än en förlorare

Hur stort är avståndet från Sverige till resten av världen? Gigantiskt, känns det så här någon dag efter LDB FC Malmös uttag ur Champions League. Totalt 0-8 i det dubbla kvartsfinalmötet med Lyon är skrämmande stora siffror, och vittnar om en gigantisk nivåskillnad.

Nu finns det ett par omständigheter – som att Lyon är mitt uppe i sin säsong samtidigt som LDB knappt börjat – som förklarar en del av skillnaden, men en sak är säker: LDB FC Malmö befinner sig betydligt längre bort från Europatoppen än vad föreningen har ambitioner att vara.

Förbundskaptenen Pia Sundhage var inte nöjd efter att ha sett matchen – trots att ett svenskt lag spelade kvartsfinal i Champions League kunde hon bara titta på fyra spelare, varav en (Lotta Schelin) spelade i det franska laget. Till skillnad mot den franske förbundskaptenen, som hade haft minst nio högtintressanta spelare att granska. De franska landslagsspelarna kan spela ihop sig utan att det kostar det franska förbundet en cent.

Situationen får alltså konsekvenser för såväl landslagsutveckling som talangutveckling. Elin Rubensson spelade tio minuter mot Lyon – och jag tror att det är tio minuter som hon är ganska glad åt. Det är nämligen inte självklart att hon kommer in varje match. Sen kan hon vara hur lovande hon vill, konkurrensen är för stor.

Jag tycker att det är roligt med de utländska spelarna i allsvenskan, de höjer underhållningsvärdet och hade inte varit något problem om ekonomin hade varit bättre i de mindre klubbarna. Då hade de talangerna slussats dit och ställts mot bra internationellt motstånd i varje match. Men nu är de ekonomiska förutsättningarna så olika mellan topp och botten i allsvenskan att jag förstår om de yngre spelarna väljer bra träning i storclubbarna framför mycket spel i småklubbar. På sikt är jag dock osäker på om det gagnar svensk fotboll.

Som laget är nu varken vinner eller förlorar Sverige. De svenska lagen lyckas inte värva tillräckligt bra spelare för att kunna mäta sig med de europeiska topplagen. De svenska talangerna får ingen matchträning. Bredden blir lidande och spetsen vässas inte. Pia Sundhage vill sätta press på Elitföreningen Svensk Damfotboll. Och jag, jag är glad att Pia Sundhage är förbundskapten. För som hon stod och eldade upp sig och underströk att det måste vara högt i tak – så var det längesen jag såg någon anställd på Svenska Fotbollförbundet göra.

närmaste tiden. Hon hade drabbats av kristaller – små kalkstenar – som lossnat i innerörat. Något som kan ta många veckor innan man är återställd ifrån.

– Det drabbar tydligen mest äldre, men som fotbollsmålvakt slänger man sig mycket på marken och då kan det hända, säger Thora Helgadottir.

Ett försenat flyg gjorde att Sydsvenskan inte såg träningen på måndagen, utan träffade bara delar av laget på hotellet på kvällen.

Därför visste bara truppen att målvakten saknades. Isländskan fick sova sittande på natten. På tisdagseftermiddagen kände hon sig så bra, efter behandlingen hon fått, att hon ville försöka träna.

Thora Helgadottir gick också för fullt på träningen. Därför kunde klubbledningen fortsätta hålla hennes sjukdom hemlig.

– Vi visste det var en chansning. Läkarna sa att

det inte var osannolikt att det skulle komma bakslag, säger Erling Nilsson, elitansvarig i LDB FC Malmö och berättar vidare:
– Spelarna var helt informerade, men visade ingenting utåt. Det är klart att det inte var någon optimal uppladdning.

Ledningen och laget var beredda på att helt opröva de nyförvärvet Zecira Musovic skulle bli enda tillgängliga målvakt.

Men även matchdagen kände sig isländskan nägorunda okej.
– Det är klart att det inte är roligt att spela en sådan här viktig match när man inte känner sig helt på topp, erkänner hon.

Thora Helgadottir var också ovanligt blek i matchen och var direkt imblandad i åtminstone ett av de fem målen.

Och konsekvenserna sträcker sig längre än så. För Thora Helgadottir var inte helt okej när Lyon

"Det är klart att det inte är roligt att spela en sådan här viktig match när man inte känner sig helt på topp."

Thora Helgadottir.

FAKTA

Matcherna mot Lyon

■ Lyon-LDB FC, 20 mars. Slutade 5-0.

■ Målskyttar: Lotta Schelin 2, Louisa Necib, Élodie Thomas, Camille Abily.

■ LDB FC-Lyon, 27 mars. Slutade 0-3.

■ Målskyttar: Lotta Schelin, Wendie Renard, Megan Rapinoe.

vann med 3-0 i returen i Malmö i torsdags heller.

– Jag har inte haft problem med balansen den här veckan, men känt mig konstig och krasslig. Den här gången var det faktiskt bara tränarna som visste om det, de sa inget till de andra spelarna.

– Jag måste nog söka läkare igen. Men det känns lite lugnare nu när jag ändå vet att det inte är något farligt, säger Thora Helgadottir.

– Det märkliga är att samma sak drabbade vår andra isländska Sara Björk Gunnarsdottir för något år sedan, funderar Erling Nilsson.

Den 16 april är det allsvensk premiär för LDB FC Malmö hemma mot Jitex.

Innan dess spelar Lyon sin första semifinal i Champions League mot likaledes franska Juvisy.

TEXT: MAX WIMAN
max.wiman@sydsvenskan.se

Thora Helgadottir fick specialistvård innan första matchen mot Lyon. På två matcher släppte hon in åtta mål.